

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa A.G. i T.G.

przeciwko R.M.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 lutego 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 marca 2016 r., sygn. akt I ACz (...), I ACz (...),

1) odrzuca skargę kasacyjną w części obejmującej punkt I zaskarżonego postanowienia;

2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części;

3) zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił pozew A.G. i T.G. przeciwko R.M. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego i nie obciążył powodów kosztami procesu.

Od powyższego postanowienia zażalenia wniosły obie strony: pozwany zaskarżył rozstrzygnięcie o kosztach procesu, a powodowie rozstrzygnięcie

o odrzuceniu pozwu. Postanowieniem z dnia 22 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) w pkt I w wyniku zażalenia pozwanego zmienił punkt 2 zaskarżonego postanowienia i zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 7 230 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 1 273 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, a w pkt II oddalił zażalenie powodów i zasądził od nich solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 7 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny rozpoznając zażalenie powodów na odrzucenie pozwu podzielił ustalenia i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji, że zachodzi tożsamość podmiotowa i przedmiotowa roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie oraz w sprawie I C (...) już toczącej się przed Sądem Okręgowym w Ł., w której uprzednio wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zaopatrzonej w klauzulę wykonalności i na jego podstawie wszczęto postępowanie egzekucyjne. Powodowie we wniesionych od nakazu zapłaty zarzutach podnieśli te same twierdzenia i zarzuty, co w obecnej sprawie i zmierzają do tego samego celu, którym jest doprowadzenie do oddalenia żądania zgłoszonego w sprawie I C (...), a tym samym uniemożliwienia egzekucji tego świadczenia. Uzasadnia to odrzucenie pozwu w niniejszej sprawie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., z uwagi na to, że o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku.

W skardze kasacyjnej obejmującej powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego w całości, powodowie jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżących oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z błędnego ustalenia tożsamości niniejszej sprawy ze sprawą I C (...), podczas gdy obie sprawy toczą się na innej podstawie prawnej, w innym trybie i celu, gdyż obecna sprawa ma na celu udaremnienie egzekucji do czasu rozpoznania sprawy I C (...). Oczywista zasadność skargi wynika również z pominięcia w procesie orzekania normy przepisu art. 102 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna w części dotyczącej punktu I zaskarżonego postanowienia podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.). Zgodnie bowiem z art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje jedynie od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Tymczasem pełnomocnik powodów zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego także w części, w której orzeczono o uwzględnieniu zażalenia pozwanego na postanowienie o kosztach procesu za pierwszą instancję oraz o należnych stronie pozwanej kosztach postępowania zażaleniowego wywołanego tym zażaleniem. Rozstrzygnięcia te są postanowieniami, od których nie przysługuje skarga kasacyjna.

Skarżący nie wykazali, że w pozostałym zakresie skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa, zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Kwestionując zasadność odrzucenia pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. powodowie nie przedstawili argumentów, które mogłyby wskazywać na oczywiste naruszenie tego przepisu przez Sąd Apelacyjny. Poprzestali na kwestionowaniu oceny Sądu w kwestii tożsamości roszczeń w rozpoznawanej sprawie i sprawie I C (...), nie przedstawiając jednak stosownej argumentacji prawnej. Nie uwzględnili również powszechnie przyjętego w literaturze i rzecznictwie stanowiska, że powództwo oparte na zaprzeczeniu zdarzeniom, na których oparto nadanie klauzuli wykonalności, jest dopuszczalne, jeżeli nie stoi na przeszkodzie zawisłość sporu – dłużnik zatem nie może zaprzeczać obowiązkowi świadczenia stwierdzonemu nieprawomocnym orzeczeniem, które jest natychmiast wykonalne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2004 r., I CK 6/03). Pominęli także, że tożsamość roszczeń zachodzi również wówczas, gdy

wprawdzie żądania obu pozwów (lub zarzutów pozwanego) nie są identyczne, jednak oparte na tej samej podstawie i zmierzają do tego samego celu.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. W sprawie brak bowiem podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c.

jw